

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อคนไทย ทำให้คนไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอันหลากหลายดังกล่าวข้างต้น กระแสโลกาภิวัตน์ทำให้คนไทยได้รับ ข้อมูลข่าวสารอย่างมากมายและรวดเร็วทั้งที่มีคุณค่าและไม่มีคุณค่า การสื่อสาร โทรคมนาคม และการขนส่งที่ก้าวหน้า ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวถ่ายเทของข้อมูล ทำให้ประชาคมโลกมีการสัมผัสสัมพันธ์กันอย่างกว้างขวาง ต้องพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น สัมพันธ์จากการได้ยินได้เห็นผ่านสื่อสาร โทรคมนาคมที่แพร่กระจายไปทั่วโลก ไม่ว่าจะเกิดอะไรในสี่ทวีปของโลก ก็จะสามารถล่วงรู้กัน ภายในเสี้ยววินาทีเช่นเดียวกัน ดังนั้นประชาชนต้องคิดและตัดสินใจเร็วขึ้นและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ประชาชนต้องมีความรู้ ความสามารถพื้นฐานเพียงพอต่อการดำรงชีวิตที่ดี มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์เลือกใช้ ข้อมูลข่าวสารตัดสินใจถูกต้องในการแก้ปัญหาและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้คือคุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาให้เด็กเป็นคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเอง (วารสารวิชาการ 2544 : 2)

วัฒนธรรมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาการศึกษาของไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างอันเป็นแบบแผนในความคิด และการกระทำที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตของมนุษย์ในสังคมของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือสังคมใดสังคมหนึ่ง ในตัววัฒนธรรมย่อมมีความสัมพันธ์กัน นั่นก็คือ การมีวัฒนธรรมที่หลากหลายร่วมกัน และไม่ได้มีการพยายามครอบงำซึ่งกันและกันปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในสังคมสมัยใหม่มีลักษณะยอมรับซึ่งกันและกัน ก็ย่อมหมายความว่าเกิดบูรณาการทางวัฒนธรรม หรือที่เรียกว่า พหุวัฒนธรรม

สืบเนื่องจากความหลากหลายในความเป็นพลเมืองก็คือ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และมักเกี่ยวข้องกับกระบวนการผสมผสานทางวัฒนธรรม ที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการสร้างชาติ โดยมีความพยายามที่จะสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันในวัฒนธรรมเดียว เช่นในประเทศไทยมีความพยายามใช้การสร้างความเป็นไทยมาโดยตลอด หลังจากมีความล้มเหลวในกระบวนการสร้างชาติให้มีความเป็นหนึ่งเดียวในอดีตจนกลับกลายเป็นการสร้างข้อขัดแย้งที่รุนแรงจนเกิดเป็น

ปัญหาตามมา ก็ต้องหันมายอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม เช่น เหตุการณ์ในภาคใต้ ที่มีความขัดแย้งอย่างชัดเจนโดยความพยายามของกลุ่มผู้ก่อการที่ผูกโยงให้เป็นประเด็นด้านความไม่เท่าเทียมทางด้านการเมืองการปกครอง และการเรียกร้องถึงความเป็นเอกภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นด้านศาสนาได้ถูกนำมาเป็นประเด็นที่อ้างได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะกลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มย่อมมีระบบสังคม การปกครอง ความเชื่อศาสนา และภาษาของตน และเป็นการยากที่จะทำให้กลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ ละทิ้งความเป็นตัวตนเดิมของตนมารับเอาซึ่งวัฒนธรรมของผู้มีอำนาจผ่านกระบวนการผสมกลมกลืนนี้ และในชุมชนไทยมุสลิมภาคใต้เป็นชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมอย่างเด่นชัด ซึ่งมีวัฒนธรรม ภาษา และโดยเฉพาะศาสนาที่แตกต่างจากส่วนใหญ่ของประเทศ เมื่อมีการอยู่ร่วมกันกับกลุ่มอื่นและมีการติดต่อมีความสัมพันธ์ต่อกันอยู่ตลอดเวลาโดยที่แต่ละบุคคลที่ติดต่อกันได้นำเอาทัศนคติทางสังคม ความคิด ความเชื่อ ที่ได้รับการหล่อหลอมมาจากกลุ่มของตนติดตัวไปด้วย เมื่อไม่มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงลักษณะของวัฒนธรรมของกันและกัน ไม่ยอมรับนับถือ และไม่ตระหนักในคุณค่าซึ่งกันและกัน จึงทำให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งผลของความขัดแย้งก็คือความรุนแรง เช่น ปัญหาในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเต็มไปด้วยความรู้สึกลึกซึ้งด้านวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มคนที่มีความแตกต่างกันทางเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้การละเมิดสิทธิมนุษยชนของทั้งสองฝ่ายจึงเกิดขึ้น และนำไปสู่ความขัดแย้ง ความรุนแรงอันเป็นวัฏจักรของความชั่วร้ายที่ยากจะหาจุดยุติได้ แล้วในที่สุดก็จะเป็อุปสรรคในการพัฒนาทุกๆ อย่างทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ดังนั้น การสร้างความเข้าใจต่อกัน ยอมรับนับถือซึ่งกันและกันจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญในการแก้ปัญหา

การศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม คือ การศึกษาซึ่งให้ค่าแก่ความเป็นพหุนิยมทางวัฒนธรรม และทัศนะที่ว่า โรงเรียนควรจะเป็นหน่วยหลอมละลายความแตกต่างทางวัฒนธรรมนั้นได้รับการปฏิเสธออกไป และเสนอว่า ควรมีความอดทนอดกลั้นต่อพหุนิยมทางวัฒนธรรม และให้ตระหนักว่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมนั้นคือความเป็นจริงในสังคม และการศึกษาแบบนี้ก็ยิ่งย้ำว่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมนี้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าซึ่งควรจะรักษาไว้ และขยายกว้างออกไป

การจัดการศึกษาในพื้นที่ที่มีการยอมรับความแตกต่างทางความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมทั้งในกลุ่มประชาชนและกลุ่มนักเรียน สิ่งที่เป็นปัญหาหนึ่งคือ ความกลัว ความสามัคคีและความไว้วางใจของประชาชนและของนักเรียนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นองค์ความรู้พหุวัฒนธรรมศึกษาท้องถิ่นภาคใต้จึงดำรงอยู่ในบริบทสังคมการเมืองท้องถิ่นด้วย การมององค์ความรู้พหุวัฒนธรรมการศึกษาของจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยในแง่พหุวัฒนธรรมศึกษามีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมไทยและตระหนักถึงความเป็นจริงของการศึกษาชาติส่งเสริมการอยู่

ร่วมกันของคนไทยต่างเชื้อสาย ชาติพันธุ์ ตลอดจนความสัมพันธ์อันดีต่อประเทศเพื่อนบ้านและประชาคมโลกอีกด้วย ในวิชามานุษยวิทยาถือว่า การศึกษาเป็นกระบวนการในการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม อันได้แก่ การนำสมาชิกใหม่ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคม และถ่ายทอดวัฒนธรรมไปยังคนรุ่นหลัง ซึ่ง โรงเรียนทุกโรงเรียนจำเป็นต้องมีการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะถ้านักเรียนและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไม่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรมจากกิจกรรมของโรงเรียน ก็อาจเรียนรู้สิ่งเหล่านี้จากภายนอกในสังคม ซึ่งทุกๆคนจะได้พบกับความหลากหลายของมนุษย์ตลอดชีวิต(Cortes, 1996)

สภาพการณ์ดังกล่าวทำให้สังคมไทยต้องหันมาทบทวนการจัดการศึกษาใหม่ เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศอย่างแท้จริง สามารถนำพาชาติบ้านเมืองรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ ไปสู่ความเจริญก้าวหน้าต่อไป รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จึงได้กำหนดว่า รัฐต้องจัดการศึกษาให้กับประชาชนคนไทยอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพไม่น้อยกว่า 12 ปี และในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540 – 2544) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ(2542) ตลอดจนแนวนโยบายการจัดการศึกษาระดับต่างๆของรัฐ ต่างก็มุ่งหวังว่า เด็กไทยต้อง มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย สังคม และสติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สามารถปรับตัวให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและพึ่งตนเองได้ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างมีความสุข

การเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอนเพื่อสนองความแตกต่างของผู้เรียนและให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของข่าวสารความรู้ต่างๆ ที่มีมากมาย และยังช่วยเร้าความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสภาพการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในด้านความสามารถและวัฒนธรรมต่างกันของผู้เรียน จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสำคัญของการพัฒนาเทคนิคการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการสอนประเภทต่างๆ ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความสามารถและวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทำให้ผู้วิจัยเห็นควรต้องมีการปรับปรุงในการใช้เทคนิคและวิธีการสอนวิชาสังคมศึกษาให้แตกต่างกับวิธีการสอนปกติ โดยปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สนองตอบต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยการใช้บทเรียนโมดูลซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งที่ได้ผลดี เพราะบทเรียนโมดูลมีความสมบูรณ์ในตัวเอง คือ บทเรียนโมดูลมีความสมบูรณ์ในตัวเอง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม และสื่อการเรียนการสอนครบถ้วนเป็นการเรียนอิสระเน้นผู้เรียนมากกว่าผู้สอนแล้วแต่พัฒนาการของแต่ละ

บุคคล ผู้เรียนอาจเลือกเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ใช้วิธีการผสมสื่อหลาย ๆ ชนิดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่าการใช้บทเรียนโมดูลสื่อประสมสามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยหลายงานวิจัยที่พบว่าการสอนโดยใช้บทเรียน โมดูลสามารถช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ มีประสิทธิภาพในเกณฑ์ที่สามารถใช้สอนจริงได้ (นิยม ทองอุดม. 2520 , วสุดี นาคชร. 2521 , เสาวนีย์ ลิ้มไทย. 2530 , ศรีพกา เจริญยศ. 2532 , ศิราภรณ์ เขตสกุล. 2536 , และนพพร ทน นทชัย. 2540) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าบทเรียน โมดูลเหมาะสำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ และมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นได้

จากความสำเร็จและผลการใช้บทเรียนโมดูล รวมทั้งผลการวิจัยที่สนับสนุนดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำบทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมมาใช้เพื่อแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งแก้ปัญหาคความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำบทเรียนโมดูล ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีการสร้างบทเรียนเป็นหน่วยที่มีเนื้อหาหรือกลุ่มประสบการณ์จับในตัวเอง สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยมีวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แน่นอนและชัดเจน บทเรียนโมดูลมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจและต้องการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตอบสนองความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล (สุวิทย์ และอรรถย มุลคำ, 2545 : 45) ผนวกกับการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาคความไม่เข้าใจและการไม่ยอมรับวัฒนธรรมที่แตกต่างของคนในพื้นที่ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการอยู่ร่วมกันและการพัฒนาประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “การใช้บทเรียนโมดูลเรื่อง ศาสนา ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” ว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างไร นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมมากแค่ไหน ซึ่งผลการศึกษาคครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้กับครูและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เพื่อที่จะส่งเสริมวิธีการเรียนรู้ในด้านอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนด้วยบทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา กับการเรียนการสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนที่เรียนโดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา กับการเรียนการสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาสูงกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ

3. นักเรียนที่เรียน โดยการใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษามีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมสูงกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

1. ทำให้ทราบว่า การสอนโดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา กับ การสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา ส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หรือไม่

2. ทำให้ทราบว่า การใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมหรือไม่

ด้านการนำไปใช้

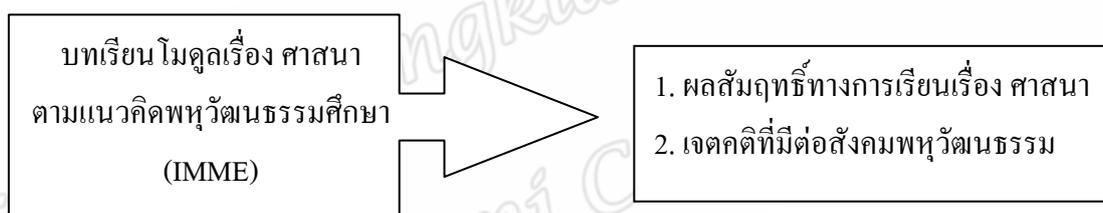
1. ได้แนวทางในการพัฒนาและการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา

2. ครูผู้สอนเรื่อง ศาสนา สามารถนำบทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมไปใช้ประกอบการเรียนการสอน และสามารถนำไปปรับใช้กับเรื่อง หรือวิชาอื่นๆ ได้อีกด้วย
3. เป็นแนวทางสำหรับค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติมสำหรับผู้สนใจทั่วไป
4. ได้บทเรียน โมดูลที่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาผลของการใช้บทเรียน โมดูล เรื่อง ศาสนา ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาว่า จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หรือไม่ และนักเรียนมีเจตคติเกี่ยวกับสังคมพหุวัฒนธรรมเป็นอย่างไร

สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

ภาพประกอบแสดง กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนรัก อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 60 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ

- การเรียน โดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ที่ 5 - การเรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- เจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน
2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติเรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน
3. บทเรียน โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา เรื่อง ศาสนา
4. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ศาสนา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ชุด
5. แบบวัดเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ชุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา (Instructional Module based on Multicultural Education : IMME)** หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนได้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยแทรกบริบทการเรียนที่ทำให้เกิดการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2. **พหุวัฒนธรรมศึกษา** หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมโดยมีองค์ประกอบที่ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรม คือ ชาติพันธุ์และเชื้อชาติ, ชนชั้นและฐานะทางสังคม, เพศ, กลุ่มพิเศษ, ภาษา, ศาสนา, ภูมิประเทศที่อยู่อาศัย, และ อายุ

3. การเรียนโดยใช้บทเรียนโมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม เรื่อง ศาสนา หมายถึง การเรียนเนื้อหา เรื่อง ศาสนา โดยให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเองและเป็นกลุ่ม จากบทเรียน โมดูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีครูคอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือ

4. การเรียนโดยการสอนแบบปกติ เรื่อง ศาสนา หมายถึง การสอนเนื้อหา เรื่อง ศาสนา ที่มีกิจกรรมการสอน โดยครูดำเนินการอธิบายเนื้อหาให้แก่ผู้เรียนอย่างกระชับตรงประเด็น ตามขั้นตอนการสอนแบบบรรยาย คือ ขั้นเตรียมการสอน ขั้นสอน และขั้นติดตามผล

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนของนักเรียนที่เรียนเนื้อหา เรื่อง ศาสนา ซึ่งมี 2 รูปแบบ คือ การเรียนใช้โมดูลตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษา กับ การเรียนโดย การสอนแบบปกติ ซึ่งได้จากคะแนนการทำแบบสอบหลังเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. เจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม หมายถึง ความโน้มเอียงของความรู้สึกลงของนักเรียนที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรม ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบวัดเจตคติที่มีต่อสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งคุณลักษณะของเจตคติที่ต้องการจะวัดในที่นี้ได้แก่ ด้านชาติพันธุ์และเชื้อชาติ ด้านชนชั้นและฐานะทางสังคม ด้านเพศ ด้านกลุ่มพิเศษ ด้านภาษา ด้านศาสนา ด้านภูมิประเทศที่อยู่อาศัย และ ด้านอายุ

7. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนรัก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553